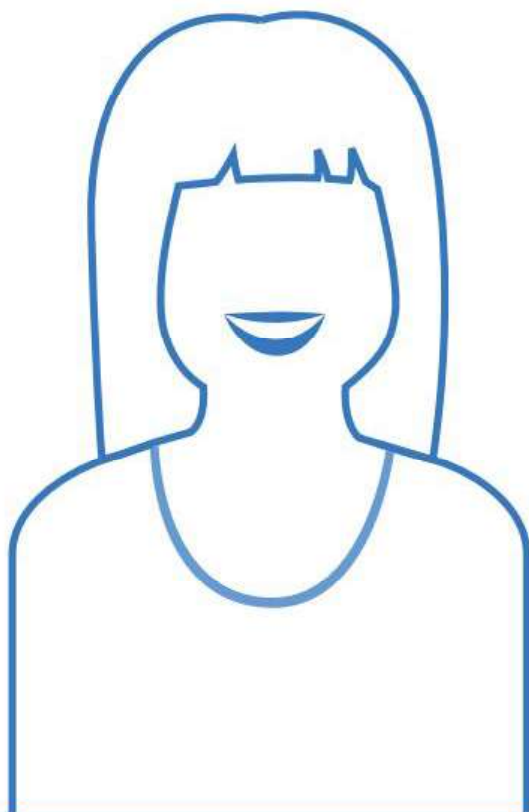

... κια, για, λιο,
χιο! Ομιλείτε
την Κινεζική;

... κια, για, λιο, χιο! Ομιλείτε την Κινεζική;

Το *i* (ι, η, υ, ει, οι, υι) όταν δεν τονίζεται σε μία λέξη, έρχεται μετά από γ, κ, χ, γκ (υπερωικά), η, ν, ρ (γλωσσικά) και αμέσως μετά ακολουθεί φωνήεν, προφέρεται μαζί με αυτό το φωνήεν σαν μία συλλαβή (συνεκφορά ή συμπροφορά).

Λέμε:

βα-ριά	και όχι	βα-ρι-ά	
γα-ηιά-ντρα	και όχι	γα-ηι-ά-ντρα	
γιού-ρια	και όχι	γι-ού-ρι-α	κανονικά: γιούρ(γ)ια
ε-ννιά	και όχι	ε-ννι-ά	
ζά-ρια	και όχι	ζά-ρι-α	κανονικά: ζάρ(γ)ια
κιά-ηια	και όχι	κι-ά-ηι-α	
ηειώ-νω	και όχι	ηει-ώ-νω	
μη-ηιά	και όχι	μη-ηι-ά	
μα-γκιά	και όχι	μα-γκι-ά	
νοιά-ζο-μαι	και όχι	νοι-ά-ζο-μαι	
πα-ρα-γιός	και όχι	πα-ρα-γι-ός	
που-ηιά	και όχι	που-ηι-ά	
τε-μπε-ηιά	και όχι	τε-μπε-ηι-ά	
φι-ηιά-κια	και όχι	φι-ηι-α-κι-α	
χιό-νι ¹	και όχι	χι-ό-νι	

¹ Το χιόνι έχει ίδια φωνητική προσέγγιση με το... χιέρι, όπως λέγαμε στην υποσημείωση της Σελ. 24, με το... διαβολικό *i* που παρεισφρέει.

Οι φυσικοί ομιλητές των Ελληνικών μιλούν με αυτό τον τρόπο, αλλιώς όσοι διδάσκονται Ελληνικά δυσκολεύονται σε αυτό το σημείο, αν και σε όλες τις γλώσσες υπάρχει το αντίστοιχο φαινόμενο της **συνίζησης**¹, όπως λέγεται (ζούνε... μαζί δηλ. τα δύο φωνήεντα!). Αυτό συμβαίνει γιατί στην ανθρώπινη ομιλία υπάρχει η τάση για διαμόρφωση μίας δομής με συλλαβές που αποτελούνται από σύμφωνο και φωνήεν (ένα κι ένα), οι οποίες να διαδέχονται η μία την άλλη ώστε να αποφεύγεται η χασμωδία².

Η συνίζηση αφορά και στις διφθόγγους: **αν, αι, οη, οι** και σε άλλους συνδυασμούς φωνηέντων (**εί, ηω** κ.ά.) και όχι μόνο στις καταχρηστικές διφθόγγους (**ια, ιε, ιι, ιο, ιυ**).

Κανόνας: Ο φθόγγος **i**, όταν είναι άτονος, ακολουθεί κάποιον υπερωικό ή γλωσσικό φθόγγο (*βλ. Σελ. 79*) και ακολουθείται από άλλο φωνήεν, συμπροφέρεται με το επόμενο φωνήεν με ουρανική προφορά³, ως αποτέλεσμα του φαινομένου της συνίζησης.

¹ Συνίζηση είναι η εκφορά (προφορά) δύο φωνηέντων σε μία συλλαβή (ημιφωνοποίηση ή διφθογοποίηση φωνηέντων). Το φαινόμενο της συνίζησης δεν έχει ξεκάθαρους κανόνες στη γλώσσα μας. Ο ίδιος συνδυασμός φωνηέντων μπορεί άλλοτε να προφέρεται συνιζημένος (οπότε δεν συλλαβίζεται) και άλλοτε ασυνιζητος (οπότε συλλαβίζεται).

² Χασμωδία είναι η διαδοχή των φωνηέντων στον προφορικό λόγο (είτε στην ίδια λέξη είτε σε γειτονικές), η οποία δυσκολεύει την καθαρή τους εκφορά και κατανόηση και είναι ενοχλητική στο αφτί.

³ Η ουρανική προφορά συνίσταται στο ανέβασμα του σώματος της γλώσσας προς τον σκληρό ουρανίσκο.

Προσοχή: Υπάρχει και το αντίθετο! Να «ανακαλύπτουμε» δηλ. τη συνίζηση εκεί όπου δεν υπάρχει. Συνίζηση δεν υπάρχει συνήθως (συνήθως λέμε!) όταν το σύμπληγμα των δύο φωνηέντων ακολουθεί μετά από **δ** ή **μ**.

Λέμε:

δι-ά-στα-ση	και όχι	δγιά-στα-ση	Αλλά λέμε: δγιά-(β)ο-ηος αδγιά-βα-στος δγια-ηέ-γω Δγιο-νύ-σps
δι-α-φέ-ρει	και όχι	δγια-φέ-ρει	
Δι-ο-γέ-vns	και όχι	Δγιο-γέ-vns	
δι-ότι	και όχι	δγιό-τι	
πα-νε-πι-στή-μι-ο	και όχι	πα-νε-πι-στή-μγιο	
συν-δι-α-ηέ-γο-μαι	και όχι	συν-δγια-ηέ-γο-μαι	
τί-μι-ος	και όχι	τί-μγιος	

Επίσης, έπειτα από δύο σύμφωνα το δεύτερο των οποίων είναι το **ρ**:

α-γρι-ά-δα	και όχι	α-γριά-δα
Α-δρι-α-τι-κή	και όχι	Α-δρια-τι-κή
μη-τρι-ά	και όχι	μη-τριά
πε-τρι-ά	και όχι	πε-τριά

Και στις ηέξεις - επαγγέματα που δηλώνουν παραγωγή:

η-θο-ποι-ός	και όχι	η-θο-πχοιός
ε-πι-ηηο-ποι-ός	και όχι	ε-πι-ηηο-πχοιός